

Projektas APRICOT:
Mokomės būti ir (su)gyventi besikeičiančiame
laike: dėmesingos tėvystės ugdymo programa

Medijų raštingumo programa ir medžiaga suaugusiųjų švietėjams

2 skyrius. 1 tema: Įvadas į programą

Europos Komisijos parama šio leidinio rengimui nereiškia pritarimo jo turiniui, kuriame pateikiama autorių nuomonė, todėl Europos Komisija negali būti laikoma atsakinga už informaciją panaudotą šiame leidinyje.

Šį intelektualinį produktą sumanė ir parengė strateginių partnerysčių projekto APRICOT komanda.

Projekto koordinatorius – VšĮ *Šiuolaikinių didaktikų centras* (Lietuva)

Projekto partneriai:

Apricot Training Management Ltd. (Jungtinė Karalystė)

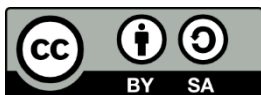
ItF Institut Kassel e.V. – Frauencomputerschule (Vokietija)

Planeta Ciencias (Ispanija)

Redakcijos koordinatorė: Daiva Penkauskienė

Rengėjai: Hilary Hale, Beate Hedrich, Betül Sahin, Alejandra Goded, Anca Dudau, Daiva Penkauskienė

Redakcinė kolegija: Sophy Hale, Seda Gürcan, Konrad Schmidt, Cihan Sahin, Josafat Gonzalez Rodriguez, Roc Marti Valls, Virgita Valiūnaitė

Šis darbas yra licencijuotas Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 tarptautine licencija. Norėdami peržiūrėti šios licencijos sąlygas, apsilankykite

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> arba siųskite laišką Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, JAV.

Metai, mėnuo: 2021 lapkritis

Turinys

2 skyrius. 1 tema: Įvadas į programą	3
2.1 Temos pristatymas	3
2.2 Pagrindiniai darbo su tikslinėmis grupėmis principai	3
2.3 Susipažinimas su metodologine sistema	6
2.4 @ Įvadas į programą	11

2 skyrius. 1 tema: Įvadas į programą

2.1 Temos pristatymas

Šios temos tikslas – pristatyti ir aptarti programos konceptualųjį pagrindą, t. y.: susipažinti ir įsigilinti į programą ir mokymo(si) procesą, suvokti tikslinę besimokančiųjų auditoriją, susipažinti su programos metodine sistema.

Suaugusiųjų švietėjai:

- aptars sąvokas: medijų raštingumas, kritinis mąstymas, tėvų / senelių švietimas, „nepalankioje padėtyje“ esančios besimokančiųjų grupės;
- praktiškai taikys tikslinių grupių mokymo metodiką;
- reflektuos mokymo(si) procesą;
- planuos savo mokymo(si) procesą, pristatant programą konkrečioms tikslinėms grupėms.

2.2 Pagrindiniai darbo su tikslinėmis grupėmis principai

- Autonomija ir savireguliacija – suaugusiųjų švietėjai supažindinami su projektu, programa ir mokymo(si) tikslu – ko jie išmoks ir kokia šio mokymo(si) nauda;
- Mokymasis veikiant – suaugusiųjų švietėjai įtraukiami į aktyvų, patirtinį mokymosi procesą;
- Aktualumas – mokymosi turinys ir forma tinkama suaugusiųjų švietėjų poreikiams, atliepia profesinę realybę;
- Patirtis – suaugusiųjų švietėjai moko(si), remdamiesi savo asmenine ir profesine patirtimi;
- Multi-sensoriškumas – garso, vaizdo ir praktinė veikla naudojama kartu su kitais mokymosi proceso ištekliais, siekiant užtikrinti daugialypę ir įvairią patirtį;
- Praktikavimas – suaugusiųjų švietėjai turi laiko programos medžiagą išbandyti savo profesinėje aplinkoje, atlikdami individualias užduotis;
- Asmeninis tobulėjimas – programa prisideda prie asmeninio tobulėjimo ir profesinių įgūdžių tobulinimo;
- Įtraukimas – suaugusiųjų švietėjai aktyviai įtraukiami ne tik į mokymosi procesą, bet ir į programos kūrimą. Jų pavyzdžiai, mokymo patarimai ir atsiliepimai naudojami tobulinant programą, o suaugusiųjų švietėjai laikomi jos bendraautoriais.

„Nepalankioje padėtyje“ esančiųjų mokymas

Suaugusiųjų švietime¹ visada reikia atkreipti dėmesį į „nepalankioje padėtyje“ esančius dalyvius iš sudėtingos socialinės aplinkos. Tokia padėtis randasi dėl įvairių priežasčių, pvz.: dėl kilmės

---

¹ Paremta Europos projekto – EUROPÄISCHES PRO-SKILLS Projekt 230054-CP-1-2006-1-LU-Grundtvig-G1 (www.pro-skills.eu) – medžiaga.

(migrantai), mažų pajamų (ekonominis pažeidžiamumas), psichologinių ar fizinių apribojimų, menko išsilavinimo ir žemo socialinio statuso. Šioms besimokančiųjų grupėms dažnai trūksta bazinių įgūdžių, žinių, komunikacinių gebėjimų, todėl prieš pradėdant nagrinėti tokias sąvokas kaip medijų raštingumo kompetencija ar kritinis mąstymas, reikia pirmiausiai atsiremti į tokias kompetencijas, kaip bendravimas ir bendradarbiavimas, asmeninis saugumas ir savireguliacija, skaitymo ir rašymo, supratimo gilinimo gebėjimai. Visa tai turi įtakos mokymosi motyvacijai ir aktyviam dalyvavimui mokymuose.

Mokymų metu svarbu nepamiršti ir socialinio konteksto. Dalyviams gali kelti nerimą mokymosi procesas ar jų elgsenos stebėjimas bei vertinimas, ypač tose situacijose, kuriose trūksta pasitikėjimo savimi. Kitas aspektas, darantis įtaką motyvacijai, yra susijęs su žmogaus vertybėmis ir tapatybe. „Nepalankioje padėtyje“ esantys žmonės dažnai turi vertybių sistemą, kuri skiriasi ar net prieštarauja tvirtai besijaučiančių socialinių grupių vertybėms. Svarbu nepamiršti, kad kiekvienam yra svarbi jo tapatybė, padedanti išlaikyti savigarbą ir orumą.

Visa tai kelia nemažai iššūkių suaugusiųjų švietėjams, dirbantiems su tokiomis grupėmis. Todėl ir šioje medžiagoje pateikiamos aiškio nuorodos, kaip adaptuoti medžiagą, kokius darbo metodus pa(si)rinkti.

Tikslinės grupės motyvacija

Prieš pradėdant mokymus, labai svarbu mokymų dalyvius informuoti apie:

- reikalingus bazinius įgūdžius, pasirengimą mokymams;
- mokymo tikslus ir metodus;
- mokymo taisykles, laiką ir vietą;
- jų vaidmenį mokymų metu.

Būtinios ir bendrosios mokymo sąlygos

Mokymai „nepalankioje padėtyje“ esantiems asmenims iš esmės nesiskiria nuo bet kurių kitų mokymų, jei vadovujamasi šiuolaikinės didaktikos principais, ir pakankamai dėmesio skiriama asmeniniam motyvavimui ir įsitraukimui, grupės dinamikos valdymui, bendravimui ir bendradarbiavimui, kultūriniais aspektais.

Mokytojas / lektorius

Norint sėkmingai įgyvendinti mokymus ir pasiekti teigiamų rezultatų, svarbios tokios mokytojo / lektoriaus kompetencijos:

- Jautrumas kultūriniais aspektams (ypač tikslinės grupės socialinei kultūrai).
- Gebėjimas sužadinti ir išlaikyti dalyvių motyvaciją.
- Stebėjimo įgūdžiai (grupės dinamikos ir viso mokymo proceso).
- Lankstumas, pritaikant mokymus atitinkamai dalyvių grupei ir individualiems poreikiams.

- Pedagoginių metodų, tame tarpe interaktyvių, išmanymas.
- Gebėjimas paskatinti dalyvius aktyviai veikti.

Kai kurios šių kompetencijų yra būtinos bet kuriems mokymams, nepriklausomai nuo dalyvių profilio. Tačiau jos tampa ypač svarbiomis, kuomet susiduriama su „nepalankioje padėtyje“ esančių žmonių tikslinę grupę. Dažnu atveju jos nariai turi ankstesnės neigiamos patirties mokymosi tradicinėje švietimo sistemoje patirties.

Todėl mokytojas / lektorius turi:

- Išsikelti aiškius bei realius mokymo tikslus bei juos suprantamai perteikti dalyviams.
- Organizuoti darbą atsižvelgiant į dalyvių galimybes ir pritaikyti mokymus dalyvių patirčiai bei žinioms.
- Stebėti mokymo(si) procesą, ir, esant poreikiui, jį keisti.
- Paaiškinti mokymo procesą, kad dalyvaujantieji suvoktų savo vaidmenį ir atsakomybę.
- Suvokti savo paties ribotumą konkreto mokymo kontekste.

Mokymai

Labai svarbu, kad dalyviai jaustųsi priimti ir įgytų pasitikėjimą mokytoju / lektoriumi bei pačiais mokymais. Todėl svarbu:

- **Patikimumas:** mokymai visada turėtų būti organizuojami žinomos organizacijos, nepaliekant mokymų asmeninei mokytojo / lektoriaus atsakomybei.
- **Saugumas:** dalyviams gali būti naudinga susipažinti su mokytoju / lektoriumi ir mokymų vieta prieš jiems vykstant. Tuomet jie įgaus kiek didesnę pasitikėjimą savimi. Tiems, kurie nesijaučia saugūs, turi būti suteikta galimybė atšaukti savo dalyvavimą mokymuose be jokių pasekmių.
- **Informuotumas:** dalyviai turėtų būti išsamiai informuoti apie būsimų mokymų laiką, turinį, metodus ir taisykles.

Priėmimas ir grupės atmosfera

Gera atmosfera grupėje ir dalyvių priėmimas yra būtini sėkmingam mokymų įgyvendinimui, ypač jei tikslinė grupė kasdien patiria atmetimą ir socialinę atskirtį.

Atkreipiamas dėmesys į:

- **Grupės atmosfera:** ji turi būti laisva, kviečianti ir priimanti visus. Besirandančius dalyvių konfliktus reikia spręsti nedelsiant – tokios situacijos suteikia galimybę praktikuoti svarbių socialinių įgūdžių taikymą.
- **Taisyklės:** mokymo pradžioje reikia dėl jų susitarti. Pavyzdžiui, kaip bus teikiamas grįžtamasis ryšys, priimamos skirtingos nuomonės, kaip bus dalijamasi patirtimi ir pan. Priklausomai nuo grupės ir turimo laiko, šias taisykles galima susikurti kartu su visa grupe.
- **Nuotaiką:** mokymai turėtų būti smagūs. Reikia skirti pakankamai laiko pertraukoms, atsipalaidavimui, apšilimo žaidimams ir pratimams.

Atsižvelgimas į dalyvių poreikius

Mokymuose turėtų būti atsižvelgiama į dalyvių poreikius ir v. visos grupės specifiką:

- Pradžioje reikia suteikti dalyviams galimybę išreikšti savo poreikius ir lūkesčius.
- Dalyvius įtraukti į tolimesnių mokymų planavimą.
- Vengti kultūriškai, psichologiškai ir emociškai nepriimtinių mokymo(si) būdų, formų ir strategijų.
- Mokymo(si) procese eiti mažais žingsniais: nuo žinomo iki nežinomo, nuo paprasto iki sudėtingo. Mokytojas / lektorius yra atsakingas už tai, kad kiekvienas dalyvis galėtų sekti mokymosi procesą.
- Skirti pakankamai laiko dalyvių klausimams ir atsakymams į juos.

2.3 Susipažinimas su metodologine sistema

Trumpas teorinis įvadas

Mokymas remiasi **kritiniu tyrinėjimu** grįstu mokymu(si) ir **ŽPR** schema (Žadinimas - Prasmės suvokimas - Refleksija).

Žadinimas – tai etapas, kuriame besimokantieji kviečiami pasinaudoti savo ankstesnėmis žiniomis ir patirtimi prieš įsisavinant naują medžiagą. Šiame etape siekiama sužadinti besimokančiųjų susidomėjimą nauja tema ir pasiruošti sužinoti daugiau.

Prasmės suvokimas – tai etapas, kuriame besimokantieji susipažįsta su nauja medžiaga ir aktyviai įsitraukia į jos supratimą.

Refleksija – tai etapas, kuriame besimokantieji susieja savo ankstesnes žinias ir patirtį su naujai įgyta informacija ir apmąsto ją bei bendrą mokymo(si) procesą.

Mokymui(si) naudojamos įvairios formos, strategijos ir metodai, pvz., įtraukianti paskaita, individualus, porinis ir grupinis darbas.

Šios temos pristatymo trukmė yra 4 valandos.

3 lentelė. Temos apžvalga

Mokymo(si) tikslai	Turinys	Veiklos / metodai	Priemonės	Trukmė	Mokymo(si) rezultatai
Pristatyti ir aptarti projekto koncepciją	Programos apžvalga: ko ir kaip mokysimės	Įtraukianti paskaita ir grupės diskusijos	Multimedija projektorius	15 min.	Aiškus programos tikslų ir esmės supratimas

Mokymo(si) tikslai	Turinys	Veiklos / metodai	Priemonės	Trukmė	Mokymo(si) rezultatai
	Tėvų švietimas	Skaitymas, kalbėjimas ir rašymas <i>„Minčių lietus“, Ž-N-I (Žinau- Noriu sužinoti- Išmoku)</i>	Padalomoji medžiaga, multimedija projektorius, konferencinis bloknatas, rašikliai	15 min.	Susipažinimas su koncepcija
	Darbas su nepalankioje padėtyje esančiomis grupėmis (pagrindinės kompetencijos, pedagoginiai metodai, mokymo koncepcija)	Paskaita-pristatymas; interaktyvi paskaita ir grupės diskusijos	Multimedija projektorius, padalomoji medžiaga, rašomasis popierius / lipnūs lapeliai, konferencinis bloknatas, rašikliai	30 min.	Susipažinimas su tikslinėmis grupėmis
	Medijų raštingumo ir kritinio mąstymo sąvokos	Skaitymas, kalbėjimas ir rašymas <i>I.N.S.E.R.T² Délioné</i>	Padalomoji medžiaga, multimedija projektorius, konferencinis bloknatas, rašikliai	40 min.	Susipažinimas su sąvokomis
Susipažinti su programos metodine sistema	Tyrimas, kaip geriausiai mokosi suaugusieji	Interaktyvi paskaita ir grupės diskusijos	Mokslinių straipsnių apžvalga, multimedija projektorius	10 min.	Susipažinimas su sistema

² Interactive Noting System of Effective Reading and Thinking – Interaktyvi teksto žymėjimo sistema efektyviam skaitymui ir apmąstymui.

Mokymo(si) tikslai	Turinys	Veiklos / metodai	Priemonės	Trukmė	Mokymo(si) rezultatai
	ŽPR sistema (Žadinimas - Prasmės suvokimas - Refleksija)	Proceso analizė ir refleksija Individualios ir grupės diskusijos Nebaigti sakiniai	Konferencinis bloknotas, rašikliai	10 min.	Patirties naudoti ŽPR sistemą įgijimas Mokymo(si) proceso refleksija ir jo atkartojimas natūralioje aplinkoje

I dalis. Veiklos pavyzdžio pristatymas

1 žingsnis

Seminaro dalyviai dalyvauja 1-2 minučių „apšilimo“ veikloje, po to, kai sesijos vadovas supažindina su užsiėmimo tikslu ir trumpai apibūdina, kas vyks jo metu.

2 žingsnis

1 užduotis: Kurso dalyvių prašoma prisiminti savo, kaip tėvų / senelių, teigiamos mokymo(si) patirties pavyzdį. Kada tai buvo? Kas tai buvo? Kaip tai nutiko? Ko buvo išmokta? Jei ne visi grupės nariai yra tėvai, jie kviečiami pagalvoti apie savo tėvus / senelius.

Visi pavyzdžiai ir istorijos yra išklausomos, užrašomos konferenciniame bloknote ir vėliau sugrupuojamos į kelias kategorijas pagal jų pobūdį. Kiekvieno grupės nario patirtis bus panaudota vėliau, aptariant kitą temą „Kaip suaugusieji mokosi geriausiai“.

2 užduotis: Pirmoji užduotis yra įvadas į tėvų švietimo temą. Antroji užduotis veda į gilesnį šios temos tyrimą. Dalyviai turi pagalvoti apie medijų raštingumo situaciją Lietuvoje. Kursų dalyvių patirtis naudojama pildant lentelės Ž-N-I pirmąjį stulpelį (Ogle, 1986).

ŽINAU	NORIU SUŽINOTI	IŠMOKAU

Mokymų vadovas su dalyviais aptaria, ką jie žino. Atsakymai surašomi pirmame stulpelyje. Antrasis žingsnis – išsiaiškinti, ką dalyviai *norėtų žinoti*, taip užpildomas antrasis lentelės stulpelis.

Užsiėmimo pabaigoje dalyviai grįžta prie Ž-N-I ir nusprendžia, ko išmoko. Kai kurie jų klausimai gali likti neatsakyti, gali atsirasti naujų klausimų. Jei taip nutiktų, šie klausimai gali būti tolesnio tyrinėjimo pagrindas.

3 užduotis: Dalyviams pateikiamas tekstas *Medijų ir informacinis raštingumas Lietuvoje: laikas keisti požiūrį?* Tekstas pateiktas **1 priede**.

Tekstas suskirstytas į 5 dalis ir analizuojamas naudojant *Kompozicijos* metodą (Slavin, 1990):

- 1 dalis: Įvadas (1 psl.).
- 2 dalis: „Kas yra medijų ir informacinis raštingumas“ (2-3 psl.).
- 3 dalis: „Kam individui reikalingas medijų raštingumas“, „Kam visuomenei reikalingas individų medijų ir informacinis raštingumas“ (3-4 psl.).
- 4 dalis: „Kodėl medijų ir informacinis raštingumas svarbus mokykloje“, „Lietuvos patirtis ugdant medijų ir informacinį raštingumą“ (4-5 psl.).
- 5 dalis: „Medijų raštingumas ir bendrosios ugdymo programos“, „Kitų šalių, Europos Sąjungos patirtis“, „Padėties vertinimas“ (5-7 psl.).

3 žingsnis. Kompozicijos metodas

1. Dalyviai įsisavins visas teksto dalis, tačiau kiekvienas asmuo taps vienos teksto dalies ekspertu ir mokys apie ją kitus.
2. Visi dalyviai suskirstomi į vadinamąsias „namų grupes“, kiekvienoje po 5 narius. Kiekvienas „namų grupės“ narys gauna skirtingas teksto dalis.
3. „Namų grupės“ nariai siunčiami į „ekspertų grupes“ – tuos, kurie skaito tą pačią teksto dalį.
4. Kiekvienas „ekspertas“ gauna straipsnio kopiją ir eksperto lapą. Jame yra klausimai, padedantys žmogui skaityti tekstą. Ekspertų lapai skiriasi, nes vėliau kiekvienas asmuo atsakingas už tai, kad padėtų kitiems „namų grupės“ nariams įsisavinti savo teksto dalį.
5. Visi skaito straipsnį 15-20 minučių. Kiekvienas atkreipia dėmesį į tas teksto dalis, kurios atsako į jo / jos ekspertų lapo klausimus.
6. Ekspertai analizuoja ir aptaria tekstą ekspertų grupėse. Diskusijoms vadovauja kiekvienos ekspertų grupės vadovas. Prieš apsispręsdama, grupė susitaria, ką reiškia klausimas ar kokia yra užduotis. Sesijos vadovas turi paaiškinti viską, dėl ko dalyviai nėra tikri. Ekspertų grupės aptarinėja savo klausimus ir atsakymus apie 10-15 minučių. Sesijos vadovas vaikšto tarp ekspertų grupių, kad galėtų pateikti papildomų būtinų paaiškinimų. Ekspertai turi būti pasirengę mokyti „namų grupes“, todėl turi nuspręsti dėl tinkamiausios paaiškinimo formos. Eksperto užduotis ne perduoti informaciją „pažodžiui“, bet paprasta ir aiškia kalba perteikti pagrindinę žinią ir svarbiausias konkretaus teksto idėjas.
7. Ekspertai grįžta į „namų grupes“ ir moko savo kolegas. Kiekvienas dalyvis, per ne ilgiau kaip 5 minutes, pristato kitiems tai, ką sužinojo „ekspertų grupėje“.
8. Dalyviai vertina mokymo(si) procesą.

4 užduotis: Kiekvienas atskirai užpildo paskutinį Ž-N-I lentelės stulpelį. Tada pasidalinama tuo, kas išmokta, ir patikrinama, ar viduriniame stulpelyje neliko neatsakytų klausimų.

II dalis. Proceso analizė

1. Mokymo(si) proceso atgaminimas – kas, kada, kaip.
2. Mokymo(si) proceso refleksija – ką besimokantieji jautė, patyrė, išmoko.

III dalis. Įgyvendinimo planavimas

1. Diskusija apie tai, kaip ir kam šis užsiėmimas / veikla gali būti pritaikyta konkrečiame kontekste.
2. Įgyvendinimo plano rengimas.

Galimos adaptacijos

Jei suaugusiųjų švietėjai planuoja dirbti su nepalankioje padėtyje esančiomis tėvų / senelių grupėmis, rekomenduojame:

- naudoti trumpus tekstus ir / ar daugiau vaizdinės medžiagos (esant menkam išsilavinimui / prastiems skaitymo ir rašymo įgūdžiams);
- pritaikyti veiklas darbu porose ar mažose grupėse (esant žemai savivertei, socialiniams ir emociniams įgūdžiams);
- naudoti tekstus dalyvių gimtąja kalba (esant daugianacionalinei auditorijai, kurios gyvenamosios šalies kalbos įgūdžiai yra menki).

Šaltiniai

Meredith K., Steele J., Temple Ch. (1998). Cooperative Learning. Reading & Writing for Critical Thinking. Guidebook V. US.

Slavin, R., Madden, N., Stevens, R., & Hannigan, M. (1990). Cooperative learning: Models for 3 R's. *Educational Leadership*, 47(4), 22–28.

Švietimo problemos analizė. *Medijų ir informacinis raštingumas Lietuvoje: laikas keisti požiūrį?* 2014 spalio, Nr. 9 (114).

2.4 @ Įvadas į programą nuotoliniam mokymui(si)

Šios mokymo(si) veiklos tikslas yra susipažinti su projekto sąvokomis ir programos metodologine sistema.

Suaugusiųjų švietėjai:

- aptars sąvokas, apibrėžiamas projekte APRICOT: medijų raštingumas, kritinis mąstymas, tėvų / senelių ugdymas, „nepalankioje padėtyje“ esančios besimokančiųjų grupės;
- praktiškai taikys tikslinių grupių mokymo metodiką;
- apmąstys mokymo(si) procesą;
- planuos savo mokymo procesą, pristatant programą konkrečioms tikslinėms grupėms.

Susipažinimas su metodine sistema

Mokymas yra paremtas kritiniu tyrinėjimu ir ŽPR schema (Žadinimas - Prasmės suvokimas - Refleksija).

Žadinimas – tai etapas, kuriame besimokantieji kviečiami pasinaudoti savo ankstesnėmis žiniomis ir patirtimi prieš įsisavinant naują medžiagą. Šiame etape siekiama sužadinti besimokančiųjų susidomėjimą nauja tema ir pasiruošti sužinoti daugiau.

Prasmės suvokimas – tai etapas, kuriame besimokantieji susipažįsta su nauja medžiaga ir aktyviai įsitraukia į jos supratimą.

Refleksija – tai etapas, kuriame besimokantieji susieja savo ankstesnes žinias ir patirtį su naujai įgyta informacija ir apmąsto ją bei bendrą mokymo(si) procesą.

Mokymo(is) metodai: atviri klausimai, I.N.S.E.R.T strategiją (*Interactive Noting System of Effective Reading and Thinking* – Interaktyvi teksto žymėjimo sistema efektyviam skaitymui ir apmąstymui), individualūs ir grupės darbo metodai, diskusijos.

Šios temos pristatymo trukmė yra 1,5-2 valandos.

I dalis. Veiklos pavyzdžio pristatymas

„Žadinimo“ užduotis

Kaip medijų raštingumas (įskaitant kritinį ir skaitmeninį raštingumą) atrodo jūsų organizacijoje ir / ar jūsų profesinėje praktikoje?

Mokymų dalyviai apgalvoja individualiai ir dalijasi savo praktika internetinėje grupėje. Apytikslis laikas – 15-30 minučių (priklausomai nuo grupės dydžio).

„Žadinimo“ užduotis grupių darbui

- 1 grupė: ką tėvai / seneliai gali padaryti ir jau daro, kad padėtų savo vaikams medijų raštingumo srityje?
- 2 grupė: ką tėvai / seneliai gali padaryti, bet šiuo metu nedaro, kad padėtų savo vaikams medijų raštingumo srityje?
- 3 grupė: ką suaugusiųjų švietėjai gali padaryti ir jau daro, kad padėtų tėvams / seneliams medijų raštingumo srityje?
- 4 grupė: ką suaugusiųjų švietėjai gali padaryti, bet šiuo metu nedaro, kad padėtų tėvams / seneliams medijų raštingumo srityje?

Mokymų dalyviai dirba internetiniuose kambariuose ir grupėse ieško atsakymų į pateiktus klausimus. Apytikslis grupės darbo laikas – 10-15 minučių (priklausomai nuo grupės dydžio), ir 2-3 minutės kiekvienos grupės pristatymui.

Prasmės suvokimo užduotis

Darbas grupėse internetiniuose kambariuose: *Prašome, prisiminkite išpuolį prieš JAV Kapitolijų. Šis įvykis privertė tėvus susimąstyti, kaip kalbėti su vaikais apie tai, kas nutiko. Koks būtų jūsų patarimas?*

Grupės sugalvoja po 2-3 patarimus tėvams ir kartu juos aptaria.

Vėliau dalyviai individualiai perskaito Dr. Neha Chaudhary tekstą „10 patarimų, kaip kalbėti su savo vaikais apie išpuolį prieš JAV Kapitolijų“: <https://edition.cnn.com/2021/01/08/health/talking-kids-capitol-violence-wellness/index.html>

Ieškoma ir pažymimi panašūs patarimai (+) ir nauji (!). Tada pasidalinama individualiais atradimais su likusia grupe.

Refleksija. Darbas bendroje grupėje

Kaip galėtumėte pritaikyti šiuos patarimus kitose situacijose / autentiškame kontekste?

Dalyvių gali būti prašoma paruošti / pateikti realių šių patarimų taikymo pavyzdžių.

II dalis. Proceso analizė

1. Visų veiklos / užsiėmimo žingsnių atgaminimas.
2. Veiklos / užsiėmimo analizė iš besimokančiųjų perspektyvos.
3. Veiklos / užsiėmimo analizė iš suaugusiųjų švietėjų perspektyvos.
4. Diskusijos.

III dalis. Įgyvendinimo planavimas

1. Diskusija, kaip ir kam šis užsiėmimas / veikla gali būti pritaikyta konkrečiame kontekste.
2. Įgyvendinimo plano rengimas.

Galimos adaptacijos

Turinys: naudokite grupės profiliui / patirčiai tinkamą tekstą / medžiagą;

Laikas: suplanuokite darbą pagal grupės dydį; jei reikia, darykite pertraukas (rekomenduojama po „žadinimo“ ir / ar prasmės suvokimo etapo); palikite pakankamai laiko refleksijai, proceso analizei ir įgyvendinimo planavimui.

Darbas bendroje grupėje / kambariuose: jei besimokančiųjų grupė yra maža, darbas susiskirsčius internetiniuose kambariuose nereikalingas. Jei grupė didelė, lektoriams / suaugusiųjų švietėjams rekomenduojama dirbti poromis.

Galimos papildomos veiklos

Istorijų kūrimas: Galite kurti istorijas apie savo mokymo(si) patirtį. Daugiau apie tai – 7 skyriuje: @APRICOT istorijos.

Šaltiniai

Neha Chaudhary. *10 tips for talking to your kids about the attack on the US Capitol / 10 patarimų, kaip kalbėti su savo vaikais apie išpuolį prieš JAV Kapitoliją:*

<https://edition.cnn.com/2021/01/08/health/talking-kids-capitol-violence-wellness/index.html>.